

OBĚŽNÍK

České katolické misie

Ročník XXII

Paříž

Číslo 4

červenec - srpen - září 1991

Přátelé,

když se koncem minulého roku - po definitivním odchodu Otce Koláře - náš maličký kolektiv zvaný "redakce" ujmal vydávání *Oběžníku*, byli jsme všichni přesvědčeni, že tato dobrovolná práce nebude trvat příliš dlouho, najít náhradu za Otce Koláře v podobě studenta teologie nebo novokněze na zkušené ve Francii jsme považovali za mnohem snadnější, než např. najít českého kněze pro Austrálii nebo jižní Afriku. Z posledního rozhovoru s Otcem Kolářem o této věci však vyplynulo, že přes všechno jeho úsilí a snahu se mu vhodného zástupce pro tento rok najít nepodařilo, větší naději vzbuzuje teprve rok příští, kdy přicházejí v úvahu možná kandidáti dva.

V tom případě nás ale čeká mnohem delší "přezimování" než jsme předpokládali a my se na ně - jako dobří hospodáři - musíme připravit.

Informace o ceně každého vydaného čísla *Oběžníku* (viz *Oběžník* č. 5/6, zima 1990) už totiž neplatí; řeholní bratr, který si svoji práci do účtu za tisky nezapočítával, vážně onemocněl a musel být vystřídán tiskařem "civilním", což má za následek, že se cena tisků téměř zdvojnásobila. Chceme-li pokračovat ve vydávání dalších čísel co nejdéle (tj. až do příchodu nového kněze), musíme učinit taková opatření, která náklady na *Oběžník* sníží, neboť si neděláme iluze o tom, že se finanční situace *Misie* - bez pravidelných bohoslužeb a schůzek - podstatně zlepší, spíš naopak.

Ke snížení nákladů je možné dospět dvěma způsoby:

1. - Zmenšit rozsah *Oběžníku* o (zatím) čtyři stránky

2. - Omezit počet výtisků a rozesílat je jen těm, kteří na *Misii* a *Oběžník* pamatují občasným peněžním příspěvkem.

Tento druhý způsob je velice lákavý, protože je spravedlivý (platicí by nedopláceli na neplaticí), kromě toho by se ušetřilo na poštovním.

Václav Sokol Biblické ilustrace

Přesto jsme se rozhodli pro způsob první, neboť *Oběžník* slouží jako jediné pojítka mezi všemi těmi krajany v Paříži a ve Francii, kteří (i když neplatí nebo nemohou platit) nemají k *Misii* negativní vztah. A "náhradník" za Otce Koláře by měl, podle našeho názoru, zdědit **všechny** potenciální příznivce i návštěvníky *Misie* ve stejném množství, v jakém jsme je přebírali my. Další činnost a rozvoj *Misie* bude už samozřejmě záležet zcela na něm.

Příští číslo *Oběžníku* vyjde tedy ve skromnějším rozsahu, kromě toho bude zasilán do zahraničí jen těm čtenářům, kteří na jeho vydávání přispívají. Ujišťujeme vás, že to neděláme rádi, ale za dané situace jsme nenašli jiné řešení. Vaše redakce *Oběžníku*.

NEPŘEHLÉDNĚTE ! NEPŘEHLÉDNĚTE ! NEPŘEHLÉDNĚTE !

V SOBOTU 28. ZÁŘÍ 1991 VE ČTVRT NA ŠEST VEČER (17 h 15)
BUDE PRO NÁS SLOUŽENA OTCEM KOLÁŘEM V KAPLI DOMU CENTRE
SEVRES (35, rue de Sèvres, 75006 Paris, métro SEVRES-BABYLONE
5.patro) ČESKÁ MŠE SV.

Po mši sv. společné setkání a beseda v sále č. 5 (přízemí domu)

INFORMUJTE SVĚ ZNÁMĚ A PŘIJĎTE VŠICHNI !

KŘESŤANSTVÍ A EKOLOGIE

V červnu t.r. se konala na zámku v Dobříši mezinárodní konference o životním prostředí za účasti ministrů ekologie z celé Evropy, zástupců U.S.A., Kanady a Japonska.

Při slavnostním zahájení řekl prezident V. Havel m.j. toto: *Člověk není vládcem přírody, není jejím pánem, jejím vrcholem, jejím nejlepším organizátorem, jejím rozumem. Člověk je prostě jen její součástí.*

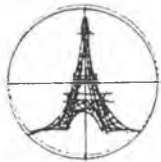
Účastníci konference se pak po tři dny zabývali vzniklou ekologickou krizí a došli k pozoruhodným závěrům:

Země je jediným známým místem ve Vesmíru, kde lidé mohou trvale žít. Hrozba zničení obyvatelnosti Země se však již stala skutečností. Stále postupující pustošení Země svědčí o tom, že lidé dosud nedokázali orientovat své chování se zřetelem k hodnotě pozemské přírody. Hlavní náboženské a filozofické zdroje světové kultury se vytvářely v dobách, kdy křehkost přírody nebyla problémem. Tím je dána nepřipravenost lidstva vyrovnat se se současnou krizí.

Zničení obyvatelnosti Země nehrozí tedy jen z Vesmíru, např. pádem - americkým astronomům známého - meteoritu úctyhodných rozměrů, jenž se má v daleké budoucnosti střítnout s naší Zemí, a tak způsobit zánik nebo alespoň změnu forem života; podobná katastrofa, podle nejnovějších teorií, způsobila okamžité vyhynutí obrovských ještěřů, dinosaurů. Malé vybočení Země z oběžné dráhy nebo změna sklonu zemské osy by zase přivolala novou (geologům však důvěrně známou) dobu ledovou.

Zničení obyvatelnosti Země v současné době hrozí lidstvu od lidí samých, neboť nejsou na tuto krizi připraveni: *"hlavní náboženské a filozofické zdroje světové kultury se vytvářely v dobách, kdy křehkost přírody nebyla problémem."*

Jaké stanovisko k těmto problémům - jako křesťané - máme zaujmout, jak máme posuzovat obecnou etiku minulých století, která člověku dovozovala, aby nad přírodou panoval a neochraňoval ji? (pokračuje)

Zajímavosti z domova i ze světa

■ V červenci přinesl deník LIBERATION rozhovor s předsedou slovenské vlády J. Čarnogurským. Vytvoření nezávislého slovenského státu označil premiér za nevyhnutelné, zdůraznil však, že se k tomuto cíli musí směřovat nenásilně, ústavní cestou. Připustil, že v podstatě sleduje stejné cíle jako slovenské nacionalistické strany, "ale můj postup je progresivnější, evropštější", dodal.

■ Mezi dvaadvaceti novými kardinály, které jmenoval Jan Pavel II. je i nitranský sídelní biskup *Mons. Ján Chryzostom Korec*. Narodil se 22. ledna 1924 v Bošanoch, filozofické studium ukončil v roce 1947 v Brně. Na kněze byl vysvěcen v říjnu 1950, na biskupa 24. srpna 1951. V roce 1960 byl zatčen a odsouzen na 12 let do vězení, propuštěn byl až v r. 1968. Během normalizace - až do svého odchodu do důchodu - pracoval jako dělník. V roce 1989 se stal rektorem Kněžského semináře, 6. února 1990 biskupem nitranské diecéze.

■ ODA - KAN chtějí prosadit pro československé občany, žijící trvale v zahraničí, účast v příštích parlamentních volbách. Odmitají také diskriminaci krajanů, plynoucí např. z restitucí. Kromě toho poslanec D. Kroupa tlumočil novinářům názor koalice ODA-KAN, podle něhož myšlenka evropské konfederace formulovaná F. Mitterrandem není šťastná, představitelé Klubu angažovaných nestraníků (KANu) navíc považují setrvání premiéra ČR Pitharta ve funkci za politický hazard.

■ Přítomnost poslance FS *ing. Jaroslava Cuhry* a hlavního lékaře *Konfederace politických vězňů MUDr. Miloše Adámka* v Paříži jsme v sobotu dne 8. června t.r. využili k uspořádání besedy o současné situaci v ČSFR. *MUDr. Adámek*, politický vězeň z padesátých let, hovořil o podmínkách, v jakých tehdy žili a s jakými překážkami se dnes starí a nemocní političti vězňové domáhají spravedlnosti a rehabilitace. *Ing. Cuhra* stručně objasnil, jak pracuje parlament a s jakými obtížemi mění zákony totalitního komunistického režimu v zákony demokratického státu.

Z odpovědi na dotazy vyplynulo, že je to práce pionýrská, navíc svěřená lidem bez potřebného právního vzdělání. Nicméně z debaty vyzníval optimismus a přesvědčení, že přes všechny obtíže se situace mění k lepšímu. Přestože přišlo na tuto besedu málo lidí, vybrali a předali *MUDr. Adámkovi* jako dar pro politické vězně částku 1000 Frs.

■ *Konfederace politických vězňů Československa* (pošt. přihrádka 685, Jindřišská 14, Praha 111 21) nám zaslala poděkování za peněžní dar ve výši 1000 Frs, "který bude základem pro zřízení fondu na opatrování léků pro zdravotně postižené politické vězně."

■ O protestu výboru *Rady svobodného Československa* ve Washingtonu proti skandálnímu postupu čs. justice při rehabilitaci V. Buška a Dr. Bunži jsme již psali v minulém čísle *Oběžníku*. Rehabilitační zákon č. 119 z r.

1990 se totiž vztahuje pouze na "protistátní" trestné činy a zcela pomíjí fakt, že řada politických případů byla kriminalizována.

Respekt (01.-07.1991) přinesl zprávu, že dochází k dalším absurditám, kdy např. rehabilitovanému "vlastizrádci" (popravenému v r.1952) ponechal soud trest deseti let - za vraždu, údajně zavražděný funkcionář JZD však žije dodnes.

B. Darius byl demokratickým soudem odsouzen ke "zbytkovému trestu" ve výši šesti měsíců nepodmíněně, protože v r. 1964 poslal tehdejšímu tajemníkovi OSN stížnost na porušování "Všeobecné deklarace lidských práv", které znemožňuje občanům poslech zahraničního rozhlasu a jako důkaz uvedl polohu rušičky v Ústí n.L. Rozsudek za pokus o podvracení republiky byl sice zrušen, ale trestný čin ohrožení státního tajemství do rehabilitace nespadá. Pan Darius má tedy zápis v trestním rejstříku, komunističtí funkcionáři, kteří léta porušovali lidská práva (výstavbou rušiček), jsou čisti.

Ota Rambousek (15 let vězněn v komunistických kriminálech, od r. 1968 žije v USA) napsal premiéru P. Pithartovi dopis, kde vysvětluje, že celá procedura tzv. rehabilitace je scestná: *Po skončení prvního a druhého odboje nikoho nenapadlo pátrat, kdo a proč byl ve vězení, v "třetím odboji" nás kdosi "rehabilituje", počítá odsezené roky nebo nám je částečně sráží. Kdo koho má vlastně rehabilitovat? Ještě 20. února 1989 řekl A. Dubček v Bratislavě o K-231 a KANu: "...v těchto organizacích nebyli jen lidé jako Rambousek a Sviták. Naopak, bylo tam mnoho čestných a loajálních občanů ...". Tím je tedy řečeno, že v očích pana Dubčeka, který podepsal tzv. "moskevský protokol" žádající o "dočasnou pomoc Sovětů" a je dnes předsedou parlamentu, jsem člověkem nečestným a nelojálním, rehabilitovaným velezrádce.*

■ 16. června t.r. zemřela v příbramské nemocnici ve věku 81 let bývalá filmová herečka Adina Mandlová . Na svůj osobní život v Československu, v Anglii i na Maltě vzpomínala v knize svých paměti *Dneska se tomu už jenom směju* (Vydalo nakl. 68 Publishers, Corp. Toronto).

■ K realizování *Týdne české církve v Paříži*, který byl přeložen z měsíce května na 11. - 16. listopad 1991 (druhé výročí kanonizace sv. Anežky), bude zapotřebí spolupráce mezi pařížskými a českými křesťany. Jedná se hlavně o drobné práce, jako rozesílání pozvánek, přípravu sálu, zajišťování ubytování, překladů, tlumočení apod. Chcete-li se zúčastnit této náročné, ale pro budoucnost užitečné akce, přihlašte se písemně u Otce JAFFRAY v Paroisse N.D. de Clignancourt 2, place Jules Joffrin, 750 18 Paris.

Zaznamenali jsme

pro rozumné lidi: seznamujeme je s fakty a názory a ponecháváme jim volnost, aby si utvořili vlastní úsudek .

... Už přes rok uvažujeme, zda máme zveřejnit jména estébáků a jejich pomocníků. (...) Já jsem se rozhodl jména svých estébáků postupně zveřejnit; ale těm, kteří mi přijdou vysvětlit své chování a svůj dnešní názor, to neudělám, to člověk pak už nemůže. Přijde-li estébák sám na šálek kávy, je skoro jisté, že budeme společně smutní nad osudem člověka a národa. (...) Takovému řešení ve velkém navrhuju i parlamentu.

Ludvík Vaculík.

... Jak jsem se dočetl v novinách, byl při parlamentních lustracích odhalen agent, který byl asi deset let vězněn komunistickým režimem a pak vydíraný StB. Tento člověk je dnes pranýřován parlamentem, ve kterém zasedá několik šéfů komunistické strany a je odsuzován v zemi, kde někteří z lidí, kteří se zasloužili o zavedení stalinského režimu, slouží buď jako poradci prezidenta (Ota Šik), jsou v Praze vitanými hosty (Liehm, Pelikán) nebo jim je odhalována pamětní deska (Smrkovský).

Dr. A. Wynnyczuk, Troy, U.S.A.

... Za naší letošní návštěvy se konaly lustrace. Odtajnily se nějaké tajné estébácké spisy a k mému překvapení nikdo nepochybuje o jejich pravosti. (...) Dobrá, dejme tomu, že jsou pravé. Jenže se v nich zaručeně nepíše o řadě lidí, kteří kázali psát, ani v nich nejsou jejich podpisy. (...) Z parlamentu bude možná muset cdejit dlouholetý mukl, protože se zlomil a podepsal, ale bude tam dál zasedat pán, jenž z železničářského bálu vyhazoval dnešního pana prezidenta. A sedí tam řada jiných pánů s počmáranou, avšak nikde v archivech vnitra nezaznamenanou minulostí, všemožní bývalí tajemníci, důvěrníci, kádrováci, kteří se dodnes prohlašují za komunisty a dodnes se sdružují v té zločinné organizaci. Má strana, jež proměnila vyspělý evropský stát v krvavý absurdistán, pořád právo na existenci? A kdo jsou ti, co mají žaludek po tom všem v takové straně zůstat? Nenapadá mi nikdo než blbci a zločinci...

Josef Skvorecký

... Čekal jsem, že první starostí nových hospodářů bude ekonomika. Hluboce jsem se mýlil: první starostí byly hádky o pomlčku (...), pak si nechala česká reprezentace vnutit hádky o "kompetence", pak o rozdělování ropovodu, plynovodu, železnic a armády. Tak v planých debetách uplynul rok a půl a je tu nový hit - "státní smlouva". (...) Největší zábava začne ovšem při tvorbě ústav: nekonečné a malicherné hádky, nové a nové záminky ke sporům. Stále více se přikláním k názoru, že zakladatelé tohoto státu, kterých si jinak velice vážím, se spojením českých zemí se Slovenskem dopustili osudného omylu, i když s nejlepšími úmysly. (...) Nechápu ten strach z rozpadu státu. Ve sjednocené Evropě se snad bude kupovat a prodávat podle ekonomické výkonnosti, ne podle hledisek národnostních. Obávám se, že nynější rozhárané poměry působí na eventuální zájemce o podnikání u nás mnohem hůře, než rozpad federace. Bojím se, že pokud naše problémy se soužitím nevyřešíme sami, vyřeší to za nás jiní. Nebylo by to v našich dějinách poprvé, ale tentokrát asi naposledy.

Z otevřeného dopisu Václava Krause D. Burešové a P. Pithartovi.

Původní koncepce Petra Pitharta, budovat českou státnost paralelně se státností slovenskou, uzнат prvotnost republik, a tak dosáhnout s bratislavskými politiky shody, nevyšla; silné republiky nevytvořily silnou federaci, neboť v licitaci, kdo vymůže pro republiku na federaci více, se životaschopnost federace podkopala.

Na tento neúspěch reaguje předseda české vlády vyhlášením politiky českého realismu a odmítnutím "mýtu čechoslovakismu" (4. 6. 91). Z nedomyšlené výchozí pozice vyrůstá po první chybě chyba druhá. Když nevyšla shoda mezi hlasateli slovenské a české státnosti, budeme se každý starat o vlastní píseček. Reakce "malá, ale naše" chce vypadat jako projev pevnosti, ve skutečnosti jde o zastření rezignace. (...)

Potřebujeme politiky, kteří budou umět sledovat český či slovenský

zájem v jeho úplnosti, včetně složky československé. Vyzarovat se z této odpovědnosti, neznamená jí ujit. Československá součinnost a státnost jsou stále ještě hodnotami, které můžeme rozvíjet i do budoucna. Není projevem realismu vzdávat se jich předem.

Jaromír Procházka

Volby v příštím roce padnou nejspíše do období, v němž budou vrcholit ekonomické recese a hluboké přeorávání společnosti. Je stěží představitelné, že z nich vyjde vítězně dnešní vládnoucí špička.

Již dnes lze položit otázku, kdo současnou garnituru nahradí. Zatímco v Čechách (...) asistujeme v tomto směru jakési trapné přehlídce politických trpaslíků, na Slovensku se rýsuje většina pro nacionalisticko-komunistickou koalici, která bude pro jakoukoli českou reprezentaci velmi nepříjemným partnerem. Vyhledky na udržení společného státu jsou proto značně chmurné.

Martin Hybler, Limoges.

... Po Saňovi Machovi vchádza veliteľ AG (Akademické gardy), dr. Jozef Kirschbaum. Zjav, ktorý uchyti a zachytáva, ako ho vidíme s pravícou zdvihnutou. Vie kráčať veliteľ'sky. Človek by plakal dojetím... (GARDISTA, 28. 10. 1939).

V roce 1970 vytvořil triumvirát Š. Romana (dnes již zesnulého), Ďurčanského a Kirschbauma v New Yorku Světový kongres Slovákov, jehož stanovy si vytkly za cíl samostatný Slovenský stát. Ani Romanovo zlato nedokázalo zabránit, aby Kirschbaumovi byl zakázán vstup do U.S.A. a tak jeho jedinou nadějí je, že bude slovenským národem povolán na Tisův opuštěný prezidentský stolec.

Josef Cermák, Kanada.

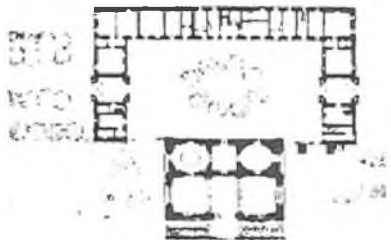
... Vede-li co k přímému poškozování národa, působí-li co jeho přímé zeslabení a zakrnění, je to tato soběstačnost, kterou s tak osudovou krátkozrakostí pěstoval vždycky nacionalismus německý jako český. (...) Nacionalismus (...) je nástroj nejradikálnějšího a nejbrutálnějšího sobectví ve všech formách; plášť a zástěra každého sobectví, osobního i třídního.

F. X. Salda 3.10.1930.

Domnívám se, že potřeba patřit k národu se stane věcí minulosti, že je lepší hledat svůj vztah k lidem a k dějinám spíše ve znova vyloženém a pochopeném křesťanství. Vědomí národa je bohužel jen kulturním rozšířením a novým zakódováním kmenového a rodového chápání lidského společenství. Když se žilo v rodech a kmenech, "mezinárodními" vztahy byla konkurence a nepřátelství mezi společenstvy ve stejném lovišti. Ten, kdo sám sebe chápe jen jako dílek národa, pomáhá v historii jenom cílům národním: bývají to cíle tzv. svaté, obvykle namířené proti jinému národu, aby ho trumflý nebo se mu aspoň vyrovnaly.

Kde může jedinec hledat společenské zázemí a oporu pro své osamocení, když ne ve vlastním národě? (...) Nabízí se mu náboženství; i ono je ovšem plno mýtů, ale má tu přednost, že je to mýtus otevřený, dává možnost snést pozemskou konečnost a vadnost, a teprve za ní umožňuje spatřit smysl a řád. (...) Láska, kterou křesťanství považuje za počátek i cíl světa, předčí věrouky šířené mečem: umožňuje lidem shodnout se na všelidských hodnotách, uspokojuje lidskou potřebu laskavé citové vazby ke společenství, vybavuje člověka trvanlivým citovým vztahem k bytostem které ho nemohou zklamat, podvést, ani mu nemohou odejít, umřít (...), poskytuje každodenní a celoživotní zážitek radosti.

Ondřej Hausenblas.

O LIBOSADU

POSTMODERNÍ POHÁDKA
O ČTYŘECH KAPITOLÁCH
SE ŠTASTNÝM KONCEM.

Půdorys přízemí letohrádku

1. JAK VZNIKÁ POHÁDKA

Dávno tomu, co na průčelí Vysoké školy architektury a pozemního stavitelství v Dejvicích upevňovány mladými muži v modrých svazáckých košilích nápisy vyjadřující nadšení a víru v zářné zítřky. Zlatým písmem tam na rudém podkladu - OVLÁDNEME UČENÍ VŠECH UČENÍ, UMĚNÍ VŠECH UMĚNÍ, MARXISMUS-LENINISMUS. Tato mládež o své skvělé budoucnosti nepochybovala: zavlá reakce byla poražena, kulaci, stupidní živnostníci, velkouzenáři a továrníci, kteří si až dosud poroučeli co jim mají za jejich peníze architekti a stavaři vyprojektovat a postavit, zmizeli navždy na smetišti dějin, společnost, ekonomika i kultura začínala být řízena zcela jiným způsobem - způsobem vědeckým. Bývalé diletanty, ignoranty a drůgřešle nahrazovali uvědoměli odborníci, pokrokoví vědci i umělci a tak konečně nastával pro tuto novou mládež ten tolik vytoužený pohádkový čas - nebo přesněji - čas pohádek. A vyslechli jsme jich hodně, jedna z nich, často vyprávěná, byla o tom, jak náš stát pečuje o kulturní dědictví minulosti, památky i přírodu, zatím co kapitalisté... Byla to hezká pohádka a dobře se poslouchala.

2. OBVYKLE NEPŘEKVAPUJÍCÍ OBJEV

V lednu t.r. vyšel v *Lidových novinách* článek o žalostném stavu letohrádku Albrechta z Valdštejna (Libosadu) u Jičína: *Celý tento velkolepý komplex - patřil k nejcennějším památkám naší raně barokní architektury - spojuje s Jičínem široké lipové stromořadí, kterým sem přijížděli hosté a dvůr vévody za zábavou, lovem a odpočinkem, neboť k letohrádku přiléhá i rozsáhlá obora.* Hlavní objekt - loggie, byla postavena v letech 1630 - 34 podle návrhu Nicolý Sebregondiho, m.j. autora urbanistického plánu Jičína jako hlavního města frýdlantského vévodství. Hospodářská část s třemi křídly rozloženými souměrně za loggií vytváří čestný dvůr, neboť v bočních křídlech jsou široké klenuté vjezdy, sledující osu lipového stromořadí.

Po požáru v r. 1768 byl celý objekt poněkud upraven a nově využit, stal se z něho zájezdní hostinec. V r. 1936 koupilo loggii město Jičín, ale zamýšlené úpravy přerušila válka.

Dnes je celý soubor v katastrofálním stavu: zdivo je místy silně staticky narušené, okna vytlučena nebo zazděna, stropy zřícené, podlahy propadlé do hlubin sklepů. Zpustl i park; aleji, kterou sem kdysi přijížděli vyšňoření hosté, dnes vozi vězně do Valdic.

Městský úřad v Jičíně, jemuž památka dodnes patří, zamýšlí objekt pronajmout soukromníkovi nebo společnosti k využití pro ubytování hotelového typu. Studie na podobnou úpravu byla vypracována v šedesátých letech ve Státním ústavu památkové péče a ochrany přírody (SUPPOP) v

Praze. Počítala celkem se čtyřiatřiceti pokoji umístěnými v přízemí a podkrovní čestného dvora. Restaurace byla navržena v přízemí loggie, její zázemí (kuchyně a sklady) v suterénních místnostech. Protože odhadované náklady činily asi 16 miliónů korun, z rekonstrukce tehdy sešlo.

3. JAK TO VLASTNĚ BYLO...

Jak je v Čechách zvykem, i tady autor uvedeného článku v LN - Mikuláš Hulec, informuje nepřesně; studie na rekonstrukci popisovaného objektu byla vypracována ve Státním ústavu pro rekonstrukci památkových měst a objektů (SURPMO) v Praze, ne ve SUPPOP, jak píše. To vím bezpečně, protože jsem tam v šedesátých letech pracoval a tu studii (návrh) jsem vymyslel a vlastnoručně nakreslil. SUPPOP, zastupovaný v tomto případě Dr. Jaroslavem Wagnerem, měl - jako vždy - pouze úlohu poradní.

V těch letech byl celý objekt ještě v relativně dobrém stavu. Podle průzkumu na místě byly střechy v pořádku, dřevo krovů zdravé, zdívo neporušené, místy dokonce se zbytky původní barokní omítky, kamenické práce málo poškozené. Využit tento objekt v sousedství Českého ráje pro pohodlné ubytování turistů byl úkol nad jiné krásný a užitečný a já jsem se ho ujal s radostí. Při schvalování studie na tehdejší MNV v Jičíně bylo konstatováno, že v návrhu byly šťastným způsobem vyřešeny všechny požadavky programu a že nic nebrání realizaci. Dodatečné výmluvy na vysoké náklady rekonstrukce neobstojí: mohla být provedena - i o tom se uvažovalo - ve dvou nebo třech etapách. Značné sumy získávané z daní na školství a kulturu se však proměňovaly v honosné stranické paláce nebo je pohlcovala podpora tzv. národně osvobozovacích bojů; v této konkurenci nemohl ovšem Libosad uspět.

4. KONEC DOBRÝ, VŠECHNO DOBRĚ

Každá pohádka má mít šťastný konec a já jsem rád, že i přes dnešní zoufalý stav letohrádku ji mohu tím šťastným koncem opatřit: při loňské návštěvě Prahy jsem se přesvědčil, že víra ve skvělou budoucnost tehdejší mladé muže v těch modrých košilích opravdu nezklamala. Během let se totiž stali důležitými kádry ministerstev, ekonomickými a technickými náměstky i řediteli projektových ústavů a na svých místech zůstali pevně sedět i po sametové revoluci. A tak - pokud neumřeli - dá se samozřejmě předpokládat, že tam sedí dodnes.

Vladimír Stránský

Četli jsme knihu

Ferdinand Peroutka, TGM PŘEDSTAVUJE PLUKOVNÍKA
CUNNINGHAMA
(Konfrontace, Curych 1977)

Učení o rovnováze rozumí dnes nejméně lidí. Je to nezanedbávanější učení, a místa, kde se mu vyučovalo, zarostla travou, a mozky, které mu rozuměly, jsou většinou mrtvé. Tato doba je ve své tajné podstatě romantická, a ideál rovnováhy patří světu klasickému. Romantické doby mívají zálibu v nehorázných řešeních. V takových časech umění i politiku ovládají lidé, kteří se specializovali na reprezentování jednoho instinktu, na prosazování jediného nápadu, na provádění nějaké jedné maličké vzpoury a nic jiného nechtějí znát; do popředí veřejného mínění se s

úspěchem derou monomaniaci. Kamsi se ztratil klasický ideál úměrnosti a jsme na tom tak špatně, že se toho ani nelituje. Romantičtí výstředníci poučují lid, že je nejlíp vměstnatí svět do té nebo do oné jednostrannosti, a velmi se zlobí, když to nejde. Přejí si, aby na světě existovala jen jedna síla a nemají smyslu pro harmonii všech sil. Podle toho, jací jsou, doporučují samou nectnost a samé pohlaví, a jsou tak předráždění, že ve všem vidí pohlavní symboly, i v slaměných kloboucích, jak už jsem také četl; nebo si vymyslí permanentní revoluci a žádají na každém, aby se ustavičně chvěl rozčilením; nebo jsou tak pokrokoví, že popírají i lidské právo žít v rodině; nebo jsou tak uondáni námahami, jež připravuje život vedený podle rozumu, že všechen rozum posílají k čertu a proklamují diktaturu nerozumnosti. Jsou tak humanističtí a pacifističtí, že zakazují i bránit se; prohlásí zásady bezuzdné smyslnosti a uznávají každé hnutí každého nervu a každé žlázy za kategorický imperativ; jsouce dotčeni myšlenkou, že je mnoho dobrého v kolektivismu, přejí si dosadit výstřední a barbarický kolektivismus. V podstatě je to proto, že jejich nervy ztratily schopnost vydržet, ovládat se a nalézat souvislosti; jediný nápad jim okamžitě zastíní bohatství celé lidské osobnosti. Nedovedou nalézt míru ve věcech a dokonce se domnívají mít právo pohrdat těmi, kdo to dovedou. Smyslovou, nervovou nebo ideologickou nevázanost mají za nejpádnější důkaz životnosti. Místo, na němž není výstřednosti, dovolují si pokládat za hřbitov.

oo

- Ostatky českého publicisty a spisovatele *Ferdinanda Peroutky* (zemřel v r. 1978 v USA), byly uloženy 14. května t.r. do rodinné hrobky na Vyšehradě. Za přítomností V. Havla a oficiálních hostů, byl tento pietní akt uveden osobní vzpomínkou J. Kolovrata, hlavní projev měl P. Tigrid.

ROZHOVOR

---

s MUDr. MILOŠEM ADÁMKEM

Obězník: Před loňskými volbami jste byl - jako expert - členem České národní rady v sekci pro lidská práva a vězeňství, teď jste hlavním lékařem Konfederace politických vězňů. Co je Vaším úkolem, jako lékaře, v této konfederaci?

M. Adámek: Vyšetřuji a boduji zdravotní stav bývalých vězňů, kteří byli v padesátých letech odsouzeni k práci v uranových dolech. Počet bodů má vliv na výši finančního odškodnění.

O: *S prostředím a s prací v uranových dolech té doby jste se, jako vězeň, seznámil asi dokonale. Jak k tomu vlastně došlo?*

M.A.: Jako studenti jsme táhli na Hrad, Gottwaldova justice nás zmasakrovala, přišli nám špionáž a vlastizrada. Já byl odsouzen na patnáct let. Když nás přivezli do jáchymovských dolů, napadlo půl druhého metru sněhu. Zima, bída, hlad. Za tři měsíce jsem zhubl o osmnáct kilo. Vystřídal jsem různé šachty, důl Nikolaj byl však jedním z nejobávanějších trestních lágrů.

O: *Všeobecně byl prý tento důl považován za "peklo pod oblohou."*

M. A.: Když jsme odcházeli drátěným koridorem z tábora na šachtu, ostří hoši velitele (pan Hromádko) nás svazovali po stovkách ocelovými lany

nebo nás věšeli do drátů za pouta, když jsme některého z nich opomenuli pozdravit. Zdravilo se tak, že jsme museli stát v pozoru se smeknutou čapkou a s hluboce skloněnou hlavou. Před Hromádkem se muselo někdy pokleknout. Byl to rabiácký, šílený, nelidský režim.

V dolech mě zaujala jedna věc: vyskytovaly se tam neskutečně velké nárůsty plísní. Bylo mi záhadou, proč je najednou život tam, kde by být neměl. Zaujalo mě to natolik, že jsem ty plísně začal sledovat a došel k názoru, že tyto plísně potřebují ke svému životu radioaktivitu stejně nekompromisně, jako zelené rostliny potřebují slunce. Tyto nižší houby, které v dolech po staletí vyrůstaly (Šlikova štola v Abrtamech, kde se původně těžilo stříbro, nese letopočet 1495) si ve svém specifickém prostředí vybudovaly také specifický život. Po biologické stránce jsou naprosto odlišné od hub jež rostou venku a jejich přirozenosti je vyrůstat na radioaktivních kamenech (smolinci). Později mne napadlo, že by se tyto plísně daly dobře využít například k deaktivizaci radioaktivního odpadu. To už jsem pracoval v nemocnici v Ostrově nad Ohří, kam mne doporučil šéflékař StB, když jsem mu pomohl zlikvidovat v táboře nevidanou epidemii chřipky.

O: Ten nápad na využití plísní "co žerou radioaktivitu" k deaktivizaci odpadu je geniální; domníváte se, že je uskutečnitelný?

M. A.: Tato myšlenka je mimo sféru mého zájmu, ale v budoucnu se třeba někomu může hodit. V Ostrově n. O. jsem zůstal až do amnestie v r. 1960, a tam jsem měl možnost věnovat se také těm záhadným plísním. Svoje poznatky jsem zpracoval v několika studiích, neboť na základě vyšetření stovek horníků jsem bezpečně zjistil, že radioaktivní produkty těchto plísní - konidie - jsou lehčí než částice prachu a jsou lidskému organismu mnohem nebezpečnější než radioaktivní prach, který horník poměrně snadno vykašle; konidie se však usadí na plicích, kde působí jako mikrozářič. Pokud horník po sedmi letech z uranového dolu neodejde, podstupuje pozvolné zabíjení.

Když jsem byl propuštěn, vyžádala si tyto práce Akademie věd a zařadila je do svého programu, já jsem byl přijat na OÚNZ v Kartouzské ulici na Smichově jako sanifák za 600 korun měsíčně. Abych mohl fungovat jako vědecký pracovník, nezbylo mi, než zažádat o povolení udělat doktorát. Na fakultě mě sice přijali, ale dost neradi, přesto jsem tři a půl roku studia zvládl za rok, při práci a navíc s prospěchovým stipendiem. Na justl Pak jsem se konečně vlivem ionizačního záření na lidský organismus mohl plně zabývat.

O: Jak je možné, že ty plísně předtím nikdo neznal?

M. A.: Nejsem specialista na plísně, mnohý z akademiků by si s nimi patrně poradil lépe než já, jenže žádný z nich nebyl určen k likvidaci, žádný z nich nefáral. O plísních jsem několikrát přednášel v cizině, byl jsem v kontaktu s prof. Dr. Schiagerem, vedoucím atomového centra v Coloradu a s prof. Dr. Fromageotem, vedoucím lékařem atomového střediska ve Scale. Vůbec nic o těch plísních nevěděli. Teprve teď zjišťují to, co já vím už čtyřicet let. Jenže v osmašedesátém přišli "naši bratři" a já jsem svůj výzkum musel opustit.

O: Nyní se tedy věnujete zdravotnímu stavu vězňů-horníků, protože znáte všechna nebezpečí, která je ohrožovala.

M. A.: Počítají s mojí pomocí a já je nemůžu zklamat.

Děkujeme za rozhovor.

Hezkyčesky Od Podlahy

... jsme o psaní velkých písmen již psali (Oběžník č. 6, prosinec 1989). RESPEKT (22.-28.04.1991) přinesl ukázkou, na jakých textech procvičují děti psaní velkých písmen v učebnicích Státního pedagogického nakladatelství, neboť školy musí vydržet se zásobami starých učebnic ještě několik let, na nové nejsou peníze. Avšak i nově vytištěné učebnice vydané SPN jsou tytéž, jenom s malými úpravami.

Děti jsou tedy stále vychovávány v duchu ideálů Zdeňka Nejedlého, když mají rozhodnout, kde se píše malé nebo velké začáteční písmeno. Naši čtenáři se mohou k procvičení na následujících příkladech připojit:

Je-li součástí názvu vlastní jméno nebo vlastní název, píše se vždy s velkým písmenem: Komunistická strana Československa, Pionýrská organizace Socialistického svazu mládeže.

Napište: a.) Vyšlo nové vydání DĚJIN KOMUNISTICKÉ STRANY ČESKOSLOVENSKA. Viděli jsme operu KNÍZE IGOR. Všichni odbíráme SEMIČKU PIONÝRŮ. Nejspolehlivější záštitou našeho státu je SOVĚTSKÝ SVAZ. Nejdůležitější události dvacátého století byla RÍJNOVÁ REVOLUCE.

b.) Naše ČESKOSLOVENSKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA je federací dvou republik: ČESKÉ SOCIALISTICKÉ REPUBLIKY a SLOVENSKÉ SOCIALISTICKÉ REPUBLIKY. Navštívili jsme NÁRODNÍ MUZEUM. Moji rodiče čtou pravidelně RUDĚ PŘÁVO a ČESKOSLOVENSKÝ SPORT. Už brzy se staneme členy SOCIALISTICKÉHO SVAZU MLÁDEŽE.

Český jazyk pro 6. ročník, SNP 1989.

Mnoho zdaru ve vaší práci !

Dopisy

(...) Velmi jsem se potěšil zprávami o vaší české farnosti, snad se pro vás najde mladý český kněz. Já jsem odešel z Prahy nerad, neměl jsem ale kde bydlet, ani pan kardinál pro mne nic nenašel. Od 1. března jsem farářem v kraji kde jsem se narodil, lidé mě tady mají rádi. Pozdravuji všechny známé krajany, všem děkuji za věrnost a péči o farnost. Moje nová adresa: 739 49 METYLOVICE č. 120. Tel. 65 87 611.

Otec Ant. Bernáček.

Jako nedoručitelný se nám vrátil Oběžník od těchto adresátů:

O. Fierz   8910 AFFOLTERN AM ALBIS (Suisse)
A. Janečková   93230 GENNEVILLIERS
A. Král   94800 VILLEJUIF

*
* *

Na Českou katolickou misii a na Oběžník přispěli

Dubinová

Fiedler

Všem dárcům upřímně PÁN BŮH ZAPLAT!

Ať je smutno - jen když je trochu veselo

V přípitku řekl prezident V. Havel mj., že při zkoumání rodokmenu princezny Diany zjistil, že je potomkem rodu Přemyslovců a princ Charles potomkem Jiřího z Poděbrad.

Po tom, co jste řekl o našich rodokmenech, chápu, proč jsem tolik chtěl Československo navštívit, ocenil jeho slova princ Charles a dodal, že kdyby on sám studoval rodokmen V. Havla, jistě by v něm našel zajímavého britského předka...

Lidové noviny - 07.05.1991.

Svatý, který je smutný, je smutný svatý. Ignác z Loyoly.

Můžete být klidná, pani. Radost z každého přijatého zákona nemusí být nutně projevem dětinství ...

Kresba Vladimír Jivánek

Dotaz na Radio Jerevan: Co bylo
dřív - vejce nebo slepce?

Odpověď: Dřív bylo vejce, slepce, chleba, máslo, mléko...

(C. Kantor, Praha)

Český humor ještě žije...

Mladá fronta Dnes

Potkají se na onom světě Beneš s Gottwaldem. "Stejně vám, pane prezidente, nemohu odpustit, že jste prodal Československo Němcům," povídá Klement. "Vy mi tak něco povídejte," opáčí doktor Edvard, "vy, který jste Československo prodal Rusům!"

Poslouchají ten spor Kohn s Roubíčkem: "Slyšeli, Kohn," říká Roubíček s obdivem, "to jsou kšeftsmáni - takovej pól a voni to prodají dvakrát!"

(J. Veselý, Praha)

Konečně potěšující zpráva z Moravy: v Mikulově bylo ustaveno sdružení rodilých a pravověrných Moravanů, MACECHA MORAVSKÁ. Soustředí síly na potírání konjunkturálního moravanství a na prosazení ústavního zákona o užívání pojmu moravský pouze ve spojení se slovy vrabec, uzené a bochnik. Zastupitel pro zahraniční styky MACECHY navázal již obchodní jednání s Valašskou republikou Boleslava Polívky a s emirátem Hornácko Břetislava Rychlíka.

Jiří P. Kříž, tiskový mluvčí MM, Brno.

Z mudroslovi jistého národa
středoevropského:

Brno - matka měst to zajistí:
další rána pro pragocentristé!

OBĚŽNÍK – bulletin de la Mission Catholique Tchèque de la région parisienne
Certificat d'inscription n° 52316

Périodique paraissant 6 fois par an, abonnement : 20 F

Editeur responsable : P. Petr Kolář SJ – 35, rue de Sèvres, 75006 PARIS – tél. 45 44 58 91

Les abonnements par chèque à l'adresse :

MISSION CATHOLIQUE TCHÈQUE, CCP 201 38 63 M Paris